

Тетяна Подорожна,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри філософії та
теорії права
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

УДК 341+342

Конституційний Суд України як гарант конституціоналізації правового порядку

Чіткість юридичного нормування поведінки суб'єктів права є важливою, але далеко не єдиною умовою забезпечення правопорядку, оскільки «право ніщо, якщо його положення не реалізовані в діяльності людей та їх організацій у суспільних відносинах» [1, с. 201]. У цьому зв'язку потрібні певні об'єктивні умови, цілеспрямовані організаційні заходи, належні нормативно-правові та інституційні форми, засоби, які сукупно виступають як гарантії забезпечення правопорядку.

Якщо вести мову про гарантії механізму конституціоналізації правового порядку, то необхідною нормативною його гарантією виступає сам Основний закон, конституційне законодавство в цілому. Такими нормами можуть бути норми, що мотивують правомірну поведінку, норми, які регулюють діяльність по контролю й нагляду за реалізацією конституційних прав та обов'язків суб'єктів права. «Система забезпечення стабільності конституційно-правових відносин та конституційного порядку втілюється

через усталену сукупність засобів та механізмів управління суспільством та забезпечення основоположних людських цінностей» [2, с. 5], – зауважує М. Савчин. З огляду на це, застосування встановлених Основним законом (конституцією) засобів і форм управління правовою сферою життя суспільства – це гарантія забезпечення правового порядку, його конституціоналізації.

З іншого боку, щоб виступати дієвою гарантією правового порядку, Основний закон сам повинен бути надійно забезпечений, а отже, гарантований. Зазначимо, що для забезпечення верховенства конституції, на думку І. Кравця, можуть застосовуватися дві концепції гарантування конституції: 1) концепція судового гарантування конституції, коли її гарантом проголошується спеціалізований орган конституційного контролю – конституційний суд чи суд загальної юрисдикції; 2) концепція політичного гарантування конституції, коли її гарантом проголошується глава держави, що забезпечує реалізацію кон-

ституційних норм і визначає основні напрями законодавчої політики та діяльності уряду [3, с. 4]. Проте за умови політичної переваги глави держави та його активної ролі у формуванні законодавчої політики гарантуюча функція президента може несправедливо обмежувати судове гарантування конституції.

Справа не тільки і навіть не стільки в так званих законодавчих повноваженнях, скільки в реальній конституційно-правовій практиці. З вітчизняного досвіду, а також із досвіду інших країн добре відомо, що нерідко мають місце значні розбіжності між конституційно-правовою теорією і практикою. Цілком виправдано вважається, що суд, як носій однієї з гілок державної влади – судової, не може не бути політичним інститутом, оскільки державна влада в будь-якій країні – явище суто політичне. З іншого боку, конституційний суд встановлює і вирішує тільки питання права. Як зазначає з цього приводу А. Шайо, конституційна система не може функціонувати без панування права, бо конституція – найвищий тип права, а конституційне регулювання – найзначущіше для країни [4, с. 205]. Тобто конституційному судові має бути надано гарантії незалежності та неполітизованості. Суд як гарант конституції створює умови для ефективного гарантування правового порядку за умови, що можливості судового гаранта оцінювати конституційність нормативно-правових актів не буде заполітизованою. Політична влада за допомогою конституційно-правових механізмів повинна проводити соціально-економічні та політико-правові реформи і одночасно створювати гарантії реалізації прав і свобод особи. Головною ж гарантією забезпечення прав і свобод людини та громадянина і правопорядку в цілому визнається право на судовий захист. Перш за все підкреслимо, що право на судовий захист прав і свобод є конституційним правом, а отже, і конституційною гарантією.

Під конституційними гарантіями слід розуміти не тільки певні конституційно-правові норми, а й певні конституційно-правові інститути, засоби і заходи, тобто певні процедури і суб'єктивні права громадян та їх об'єднань, інших суб'єктів конституційного права, а також відповідні їхні обов'язки. Такий зміст вкладають у гарантії різні вчені, на думку яких під конституційними гарантіями слід розуміти норми права, правозастосовну діяльність та індивідуальні правові акти як результат такої діяльності [5, с. 237], а також систему юридичних засобів і способів охорони та захисту прав людини і громадянина [6, с. 165]. Таким чином, конституційні гарантії – це закріплені в конституційних правових актах норми, правові засоби, способи та інститути охорони суб'єктивних прав і свобод людини та громадянина, конституціоналізму і правопорядку, а також держави і суспільства в цілому. Закріплені в конституції гарантії правового порядку отримують у відповідних конституційних нормах свій юридичний вираз і перетворюються в конкретно-юридичні гарантії його конституціоналізації.

Важливо зауважити, що в основі ідеї конституціоналізації правового порядку лежить ідея конституційного контролю. Ця ідея іманентна конституції, конституційному ладові, правопорядку, заснованому на верховенстві Основного закону, та продиктована правовим статусом конституційного суду, який безпосередньо визнає здійснення конституціоналізації суспільного і політико-правового життя держави своїм основним повноваженням [7, с. 4]. З огляду на це однією з важливих конституційних гарантій правопорядку (до того ж гарантією нормативною з точки зору формулювання правових позицій та гарантією організаційною – в аспекті забезпечення верховенства конституції, дотримання прав і свобод людини і громадянина) є спеціалізований орган конституційного судочинства – конституційний суд. Прикладом того, що

конституційний суд належить до конституційних гарантій, є, наприклад, Конституція Італії 1947 року, де норми про конституційний суд містяться в розділі сьомому, який так і називається «Конституційні гарантії» [8, с. 229].

Таким чином, правосуддя – один з найважливіших видів державної діяльності, оскільки за захистом своїх прав та інтересів, за справедливістю людина звертається саме до суду [9, с. 82]. Справді, в основі судового контролю, на думку М. Савчина, лежить ідея забезпечення захисту основоположних цінностей, які лежать в основі суспільного порядку і забезпечуються правовим захистом. Це досягається шляхом забезпечення ієрархії правових норм, що лежить в основі нормативного порядку правової системи [10, с. 252]. При цьому конституційний суд не тільки не протиставляє право і закон, а й виходить з необхідності використання всіх можливих конституційно-правових засобів для забезпечення правового порядку, що свідчить про бережливе ставлення суду до закону, до букви й духу конституції. Саме з цим, на думку М. Бондаря, пов'язана презумпція конституційності закону і такий прийом конституційно-судового контролю, як конституційно-правове тлумачення, виявлення в межах конституційного правосуддя правового (конституційного) змісту закону та усунення всіх неправових його інтерпретацій із правозастосовної практики [11, с. 9]. З огляду на це можемо констатувати, що конституційний контроль є важливим засобом реалізації конституційної доктрини демократичного розвитку української державності й одночасно універсальним інститутом розв'язання соціальних суперечностей та конфліктів у правовій системі.

Тому якщо йдеться про місце і роль, а також про характер діяльності конституційного суду, важливо мати на увазі не тільки і навіть не стільки теоретичний, скільки практичний складник його активності, спрямова-

ний загалом на захист конституції і конституційного ладу. Маючи такі інструменти, як юрисдикційні повноваження (судочинство) та офіційне розуміння права, конституційний суд визнається єдиним органом у здійсненні конституційного правосуддя щодо підтримання та охорони конституційного правопорядку, а отже, контролю над усіма правовими засобами його забезпечення [12]. В Україні він є одним з найважливіших інститутів, покликаних захищати і гарантувати правопорядок в цілому.

Конституційний Суд України відіграє провідну роль у забезпеченні відповідності чинного законодавства конституції. Він неодноразово виступав на захист основ конституційного ладу, основних прав та свобод, закріплених у конституції, забезпечуючи тим самим її верховенство та гарантуючи можливість перевірення у житті закріплених в Основному законі принципів і норм. Як зауважує Г. Василевич, саме в законі про конституційний суд, як того вимагає конституція, можуть розвиватися та конкретизуватися її принципи і норми, що стосуються діяльності даного органу конституційного контролю [13, с. 117]. Відтак, спираючись на європейський досвід конституціоналізму, слід відобразити гарантуюче значення конституційного суду на конституційному рівні, доповнивши Конституцію України розділом «Конституційні гарантії», де перше місце відвести даному органу конституційного контролю.

Якщо повернутися до теорії правового порядку, то напрошується його визначення, дане В. Нерсесянцом, а саме: правопорядок – це порядок взаємовідносин суб'єктів права у сфері правової регуляції [14, с. 530]. Звідси держава забезпечує законність і правопорядок в суспільстві шляхом поділу влади на законодавчу, виконавчу та судову. В цій тріаді конституційний суд є не тільки особливим судовим органом, він, враховуючи покладені на нього функції і повноваження щодо забезпечення верхо-

венства і прямої дії конституції, балансу влад, одночасно виступає і як найважливіший орган державної влади. В юридичній літературі існує думка, що правосуддя є не просто організаційно-інституційним чином оформлене, а й ієрархічно побудоване. Суди повинні владарювати над усіма допоміжними юрисдикціями, тобто бути державними, а для самих судів необхідна інстанція, що приймає кінцеве судження про право. Такою інстанцією по праву є конституційний суд [15, с. 89]. Тому, як слушно зауважує А. Селіванов, над Конституційним Судом немає будь-якого вищого органу, він нікому не підпорядкований і не підконтрольний, але його статус не можна розглядати лише в площині контрольного органу, що звужує визначення його правової природи як інституту влади [16, с. 78]. Отже, даний орган конституційної юстиції виступає єдиним суб'єктом конституціоналізації правового порядку, який забезпечує її різними способами формального юридичного впливу, включаючи виявлення конституційного змісту в конкретних інститутах галузевого законодавчого регулювання та конкретизацію правового (спеціального) статусу суб'єктів таких правовідносин.

На процес конституціоналізації правового порядку особливо впливають правові позиції (рішення, висновки, ухвали) конституційного суду, в яких інтерпретуються, розвиваються та захищаються окремі положення конституції. Вони є свого роду результатом тлумачення духу і букви Основного закону й забезпечують конституціоналізацію правового регулювання [17, с. 41]. «Достовірна конституціоналізація правового регулювання забезпечується виключно посередництвом правоконстатуючих або правоустановчих рішень та правових позицій конституційного суду» [18, с. 60] – зауважує з цього приводу В. Крусс. Формулюючи правові позиції, конституційний суд не тільки виступає охоронцем конституції, її

основоположних принципів та цінностей, які отримують своє втілення в конституційних інститутах української державності, він здійснює в підсумку – у рамках встановлених конституційних процедур – і «перебудову», функцію з розробки та модифікації конституційно-правової доктрини розвитку правової системи. За ним безпосередньо закріплене право конституційного коректування правотворчої діяльності в цілому [19, с. 198]. Як зазначає Н. Пархоменко, юридична природа рішень конституційного суду полягає, по-перше, у здійсненні ними окремих функцій нормативно-правових актів; по-друге, в особливостях їх правового змісту й цільового призначення для обов'язкового виконання [20, с. 313]. Таким чином, можемо стверджувати, що правові позиції, так би мовити, створюють право, визначають напрями розвитку законодавства, створюють прецеденти тлумачення конституції та законів, заповнюють прогалини конституційного регулювання через офіційне тлумачення Основного закону.

Через тлумачення конституційний суд бере активну участь в конституціоналізації поточного законодавства, тобто у функції держави щодо приведення всіх нормативних актів у відповідність до конституції. Своїми правовими позиціями конституційний суд активно сприяє вдосконаленню конституційного законодавства, дотримання норм Основного закону. Чітка регламентація процедури розгляду справ про тлумачення конституції і законів конституційним судом сприяє об'єктивному й неупередженому розгляду та вирішенню справ, винесенню законних та обґрунтованих рішень, наслідком чого є конституційний правопорядок.

Чітке і послідовне виконання рішень конституційного суду, неухильне дотримання сформульованих ним правових позицій також є одним з найважливіших засобів зміцнення конституційної законності. Дослідження правових позицій конститу-

ційного суду показує ступінь впливу органу конституційної юстиції на правову й політичну практику і передбачає глибокого вивчення цієї проблеми в рамках забезпечення законності, правопорядку в державі та ефективного функціонування всіх елементів правової системи. Аналіз рішень конституційного суду дозволяє побачити: помітний вплив його на надання формальної визначеності, юридичної змістовності конституційним принципам як правовим категоріям; вияв програмного, орієнтаційного характеру конституційних принципів як цілей, завдань та цінностей держави; доктринальну обґрунтованість принципів конституції [21, с. 173-177].

Звернення до практики конституційного суду дозволяє підтримувати актуальність теорії конституціоналізації права завдяки виявленню поточного соціального запиту у відповідному регулюванні. Про це, зокрема, пише М. Бондар, який вказує, що за допомогою конституційного правосуддя конституціоналізм як особливий політико-правовий режим демократичної держави актуалізується з урахуванням конкретно-історичних умов свого розвитку, перетворюється на «живий» конституціоналізм на основі вироблених правових позицій конституційного суду, які стосуються і норм та інститутів конституційного й інших галузей права, і практики їх реалізації [22, с. 101]. Таким чином, конституціоналізм є багаторівневою системою, яка формально виходить за межі конституції, проте виступає також надійною гарантією забезпечення її верховенства, а також важливою інституційною та процедурною гарантією конституціоналізації правового порядку.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» завданням Конституційного Суду України є гарантування верховенства Конституції України як Основного закону держави на всій території України (ст. 2 Конституції України) [23]. Предметом доказування в Кон-

ституційному Суді України є обставини, які зумовлюють неконституційність правових актів повністю чи в окремих частинах, невідповідність Конституції України ратифікованих міжнародних договорів і міжнародних договорів, що подаються на ратифікацію [24, с. 299]. Тобто можна сказати, що конституційний суд є особливим органом охорони конституції (курсив наш. – Т. П.), який шляхом здійснення судочинства визначає конституційність, підтверджує або скасовує нормативно-правові акти, що прийняті суб'єктами влади і увійшли в зону конституційно-правового спору [25].

Таким чином, важливою гарантією конституціоналізації правового порядку, поряд із судовим та політичним гарантуванням, виступає також правова охорона конституції, за допомогою якої забезпечується виконання конституційних норм і суворе дотримання конституційної законності. При цьому реальність конституції потребує цілої низки соціальних, економічних, ідеологічних, організаційних та правових гарантій, які, власне, виступають одночасно й гарантіями правопорядку в цілому. Правова охорона конституції як гарантія конституціоналізації правового порядку передбачає підвищення авторитету і стабільності конституційних норм, можливість своєчасного попередження та припинення порушень конституції, оскільки всі інші гарантії лише створюють передумови для успішної реалізації Основного закону.

Правову охорону конституції визначають як вид державної діяльності із забезпечення правовими засобами верховенства та найвищої нормативної юридичної сили конституції в суспільстві, її безумовного дотримання [26, с. 12]. У контексті гарантій правового порядку та його конституціоналізації найточнішу характеристику правової охорони конституції можна отримати, розглядаючи її як складову частину правоохоронної системи (в контексті забезпечення правопорядку в цілому). Підставою

для виокремлення правової охорони конституції в правоохоронній системі є особливий об'єкт охорони – Основний закон держави. Специфікою системи правової охорони конституції є закріплення цієї системи в конституційних нормах, тобто в самому об'єкті правоохорони, що свідчить про особливу правову охорону конституції з метою забезпечення конституційності норм права та конституціоналізації права в цілому, а також окремих його галузей та інститутів. Відтак правова охорона конституції сприяє не тільки забезпеченню реалізації конституційних норм, а й збереженню безпеки держави, її незалежності і територіальної цілісності, оскільки конституційна держава не може існувати тільки в межах конституційно упорядкованого процесу. Таким чином, охорона конституції органами державної влади є важливою гарантією конституціоналізації правового порядку.

Підбиваючи підсумок здійсненого аналізу, можна визначити гарантії конституціоналізації правового порядку – як об'єднані в певну систему умови, способи й засоби дотримання, виконання і реалізації положень конституції та національного законодавства з метою захисту прав і свобод людини і громадянина, формування правової держави і громадянського суспільства.

Коли говоримо про гарантії конституціоналізації правового порядку, то маємо на увазі якість забезпечення і зміцнення реального правопорядку. Якщо належний правопорядок як

правова категорія існує незалежно від того, чи здійснюються спроби посягання на нього з боку окремих громадян або конкретних посадових осіб, то реальний правопорядок існує тоді й остільки, коли і наскільки ефективно здійснюється процес реалізації конституції та її гарантування. Більше того, сучасний стан правопорядку передбачає розширення системи гарантій. Суди повинні активно застосовувати конституційні норми у випадках колізій. Судовий контроль за реалізацією законів має поєднуватися з використанням правосуддя як засобу сканування антиконституційних нормативних актів. У сфері конституціоналізації правового порядку необхідний пошук інновацій із його забезпечення.

Тому з погляду ефективної реалізації цілей правового порядку можна зробити висновок: по-перше, формування сучасного правового порядку є механізмом, який, насамперед, дозволить упорядкувати правові зв'язки у межах законодавчо закріплених і реально дієвих правових засобів (зокрема юридичної відповідальності). По-друге, це дасть змогу здійснювати неупереджене регулювання суспільних відносин, врегульованих правовими нормами, і як результат – привести їх у відповідність до положень Основного закону. На сучасному етапі формування правового порядку мають вирішуватися завдання кардинальної трансформації якості правового порядку і правових засобів його конституціоналізації.

Список використаних джерел

1. Явич Л. С. Общая теория права / Л. С. Явич. – Л., 1971. – 285 с.
2. Савчин М. В. Конституційний Суд України як гарант конституційного ладу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / М. В. Савчин. – Київ, 2004. – 18 с.
3. Кравець И. А. Два гаранта конституции в российском конституционализме и концепция сильного государства / И. А. Кравець // Конституц. и муницип. право. – М.: Юрист. – 2014. – № 1. – С. 4-7.
4. Шайо А. Самоограничение власти (краткий курс конституционализма) / А. Шайо ; Пер. с венг. – М.: Юрист, 2001. – 292 с.

5. *Рабинович П. М.* Упрочение законности – закономерность социализма / П. М. Рабинович. – Л., 1974. – 260 с.
6. *Франциферова С. Ю.* Понятие и назначение правовых гарантий личности / С. Ю. Франциферова // Публичное и частное право. – 2010. – № 1. – С. 165-173.
7. *Кампо В.* Конституціоналізація приватного права у практиці Конституційного Суду України / В. Кампо // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 3. – С. 3–7.
8. *Конституции* зарубежных государств: Великобритания, Франция, Германия, Италия, Европейский Союз, Соединенные Штаты Америки, Япония, Индия: учеб. пособ. / сост. сб., пер., авт. введ. и вступ. ст. В. В. Маклаков. – М.: ВолтерсКлувер, 2007. – 584 с.
9. *Правові основи формування та функціонування органів державної влади у контексті євроінтеграції: моногр.* / Ю. П. Битяк, О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань та ін.; за ред. Ю. П. Битяка, О. Г. Данильяна. – Х. : Право, 2010. – 384 с.
10. *Савчин М. В.* Конституціоналізм і природа конституції: моногр. / М. В. Савчин. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2009. – 372 с.
11. *Бондарь Н. С.* Буква и дух российской Конституции: 20-летний опыт гармонизации в свете конституционного правосудия / Н. С. Бондарь // Журнал рос. права. – 2013. – № 11. – С. 5-17.
12. *Філоненко С.* Рецензія на монографію А. Селіванова та А. Стрижака «Питання теорії конституційного правосуддя в Україні» / С. Філоненко // Віче. – 2011. – № 2. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/2373/>
13. *Василевич Г.* Актуальные вопросы развития конституционной юстиции в Республике Беларусь / Г. Василевич // Сучасний конституціоналізм та конституційна юстиція: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., жовтень, 2000 / за ред. С. В. Ківалова, М. П. Орзіх. – Б-ка журн. «Юридичний вісник». – Од.: Юрид. літ., 2001. – С. 116-118.
14. *Нерсесянц В. С.* Общая теория права и государства: учеб. для юрид. вузов и факультетов / В. С. Нерсесянц. – М.: Изд. Группа НОРМА-ИНФРА-М, 1999. – 552 с.
15. *Крусс В. И.* Конституционализация правосудия и конституционно-правовые пределы непосредственной демократии в Российской Федерации / В. И. Крусс // Рос. юрид. журнал. – 2013. – № 3 (90). – С. 79–87.
16. *Селіванов А. О.* Верховенство права в конституційному правосудді: аналіз конституційної юрисдикції / А. О. Селіванов. – К., Х.: Акад. прав. наук України, 2006. – 400 с.
17. *Худик А. М.* Поняття та місце правових позицій у структурі актів Конституційного Суду України / А. М. Худик // Наук. вісник Чернів. ун-ту. – Вип. 435. Правознавство. – 2009. – С. 37-42.
18. *Крусс В. И.* Публичные услуги в контексте российской конституционализации: [Текст] / В. И. Крусс // Конституционное и муниципальное право. – 2014. – № 5. – С. 59-70.
19. *Углов А. С.* Конституционная корректировка правотворческой деятельности: виды и уровни / А. С. Углов // Вестник ТвГУ. Серия «Право». – 2012. – Вип. 31. – С. 198-208.
20. *Пархоменко Н. М.* Джерела права: проблеми теорії та методології: моногр. / Н. М. Пархоменко. – К.: Юрид. думка, 2008. – 336 с.
21. *Конституционный* судебный процесс: учеб. / отв. ред. М. С. Саликов., М. – 2014. – С. 173-177.
22. *Бондарь Н. С.* Судебный конституционализм в России в свете конституционного правосудия / Н. С. Бондарь. – М.: Норма, 2011. – 544 с.

23. *Про Конституційний Суд України* : Закон України від 16.10.1996 № 422/96-ВР // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/422/96-%D0%B2%D1%80>

24. *Перепелюк В. Г.* Конституційні процедури. Державно-процесуальне право: навч. посіб. / В. Г. Перепелюк. – Чернівці: Рута, 2004. – 350 с.

25. *Селіванов А.* Доктрина компетенції конституційного правосуддя / А. Селіванов // Віче. – 2011. – № 17. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/2692/>

26. *Шульженко Ю. Л.* О понятии «правовая охрана конституции» / Ю. Л. Шульженко // Гос-во и право. – 2002. – № 7. – С. 5-12.

Подорожна Т. С. Конституційний Суд України як гарант конституціоналізації правового порядку

У статті досліджується правова природа конституційного суду як гаранта конституціоналізації правового порядку. Зазначено, що нормативною гарантією правопорядку виступає Основний закон, конституційне законодавство в цілому. Акцентовано, що головною гарантією забезпечення прав і свобод людини та громадянина і правопорядку в цілому визнається право на судовий захист. Обґрунтовано, що конституційні гарантії – це закріплені в конституційних правових актах норми, правові засоби, способи та інститути охорони прав і свобод людини та громадянина, конституціоналізму і правопорядку, а також держави і суспільства в цілому.

Ключові слова: Конституція України, Конституційний Суд України, конституціоналізація правового порядку, конституційні гарантії, гарантії правопорядку, забезпечення правопорядку, захист прав і свобод людини, реалізація права.

Подорожная Т. С. Конституционный Суд Украины как гарант конституционализации правового порядка

В статье исследуется правовая природа Конституционного суда как гаранта конституционализации правового порядка. Отмечено, что нормативной гарантией правопорядка выступает Основной закон, конституционное законодательство в целом. Акцентируется, что главной гарантией обеспечения прав и свобод человека и гражданина, правопорядка в целом признается право на судебную защиту. Обосновано, что конституционные гарантии – это закрепленные в конституционных правовых актах нормы, правовые средства, способы и институты охраны прав и свобод человека и гражданина, конституционализма и правопорядка, а также государства и общества в целом.

Ключевые слова: Конституция Украины, Конституционный Суд Украины, конституционализации правового порядка, конституционные гарантии, гарантии правопорядка, обеспечения правопорядка, защита прав и свобод человека, реализация права.

Podorozhnaya T. Constitutional Court of Ukraine as a guarantor of the constitutionalization of the legal order

The article examines the legal nature of the Constitutional Court as a guarantor of constitutionalization of the legal order. It is noted that the Main law, constitutional law as a whole is the normative guarantee of the rule of law.

The attention is paid on right to judicial protection as the main guarantee of the rights and freedoms of man and citizen, the rule of law generally. Substantiated that the constitutional guarantees is enshrined in constitutional law acts, norms, legal means, methods and institutions protecting the rights and freedoms of man and citizen, constitutionalism and the rule of law, as well as the state and society as a whole.

Key words: Constitution of Ukraine, the Constitutional Court of Ukraine, the legal order of constitutionalization, constitutional guarantees, the rule of law, the rule of law, protection of human rights and freedoms, implementation of the law.